

Lp. Veiko Kaufmann
Keskkonnainvesteeringute Keskus
Narva mnt 7a , Tallinn

Meie: 02.04.2013 nr 1-3/1912

Eesti Keskkonnaühenduste Koja ettepanekud Keskkonnainvesteeringute Keskusele keskkonnaprogrammi täiendamiseks ning taotluste menetlemiskorra, finantseerimiskorra ja KIKASE parendamiseks

Käesolevaga esitab Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO) ettepanekud Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) keskkonnaprogrammi täiendamiseks ning taotluste menetlemiskorra, finantseerimiskorra ja KIKASE parendamiseks.

ETTEPANEKUD KESKKONNAPROGRAMMI TÄIENDAMISEKS JA TAOTLUSTE MENETLEMISKORRA PARENDAMISEKS

Ettepanek: Keskkonnaprogrammi määruse täiendamine uute teemadega: transport ja liikuvus; linnaelustik

Säästvat transporti on üleüldiselt vähe rahastatud. Kui majandus- ja kommunikatsiooni ministeerium ei soovi säästva transpordi valdkonda rahastada, siis peaks see toetus tulema KIKist keskkonnaprogrammi raames. Samuti on üheks oluliseks teemaks linnaelustik, mida võiks keskkonnaprogrammi raames toetada ja millega kohalikud omavalitsused võiksid ka tegelema hakata.

Ettepanek: Määratlada uuringute läbiviimine lubatud tegevusena kõikide alamvaldkondade juurde.

Ettepanek: Selgemini põhjendada projektide mitte-rahastamise otsuseid ja tagada otsustusprotsessi läbipaistvus

Selged põhjendused projektitaotluste tagasilükkamiseks näitavad projekti mitte-rahastamise otsuse läbimõeldust, otsustusprotsessi läbipaistvust ja tagavad protsessi efektiivsuse. Näiteks keskkonnateadlikkuse valdkonna ja keskkonnanäesmärke täitva projekti sisulise tegevuse teostamise rahastamine ei saa jääda terminoloogilise sõnastamise küsimuse taha, kas tegevust hakkab teostama õpetaja (mis kuulaks justkui haridus- ja teadusministeeriumi haldusalasse) või täiskasvanu. Otsustusprotsessi läbipaistvust tõstaks ka see, kui projektitaotluse rahastamise edukus ei sõltuks enne taotluse esitamist mõnelt keskkonnaministeeriumi osakonnalt projektile heakskiidu saamisest või mitte-saamisest.

Ettepanek: Töötada välja KIKi voorude vahelise menetlusena välisprojektide kaasrahastuse taotlemine.

Suuremate EL programmide taotluste (nt Interreg, Life jt) puhul taotlevad organisatsioonid tihti kaasrahastust KIKist, seni on praktikad olnud erinevad selles suhtes, millises faasis ja millises täpsuses kaasrahastust taotlema peaks. Tihti ei lange KIKi voorud ja EL programmide voorude tähtajad kokku ning pole selge, millal peaks KIKist kaasrahastuse taotluse teele panema (nt kas EL fondist eeltaotluse raames taotlemisel on juba vajalik kaasrahastuse taotlus või mitte jms).

Ettepanek: Käsitleda projektitaotluse vastavust mitmele alamprogrammi eesmärgile taotluse tugevusena

KIK on üks neist fondidest, millel on alamprogrammid ja eesmärgid eraldi. Kui taotleja täidab projektiga mitmeid eesmärke, siis peaks seda käsitlema projekti tugevusena. KIKi puhul see hetkel nii ei ole. Kas saaksime sellest teha tugevuse ja mitte taotlusi edasi suunata?

Ettepanek: Paremini määratleda partnerlusprojekti olemus

KIKi jaoks partnerlusprojekt see, kui üks on taotleja ning partnerid on mitterahaliselt osalejad (ehk nemad KIKi raha ei saa). See tingib aeg-ajalt olukordi, kui sama projekti esitavad erinevad organisatsioonid, kuigi tegemist on ühe ja sama projektiga tegelikult.

ETTEPANEKUD FINANTSEERIMISKORRA PARENDAMISEKS

Ettepanek: Lihtsustada eelarve muutmise korda

Mitte väga sisulised muutused eelarves ei peaks olema seotud lepingu muutmisega. See on aja ja ressursimahukas nii taotlejale kui ka menetlejale. Eelarve muutmise korra lihtsustamine tagaks protsessi sujuvama kulgemise.

Transpordikulud

Ettepanek: Teha transpordikuludele üks jaotus.

Arusaamatu on transpordikulude jaotamise vajadus sisseostetud teenuste, mootorsõiduki kasutamise kulu ja lähetuskulude vahel. Eelarve koostamisel on väga keeruline täpselt ette näha, kas projekti läbiviimisel kasutatakse isiklikku autot, asutuse autot või ühistransporti. Kas ei oleks otstarbekam teha üks jaotus - transpordikulud, mille all saaks näidata nii kütusetšekkide ja arvete alusel makstud transpordiga seotud kulud, ühistranspordi kasutamise kulud ja isikliku auto ning asutuse auto kasutuse kilomeetripõhiselt arvestatud kulud.

Töötasukulu

Ettepanek: Arvestada projektijuhi töötasu (10% projekti maksumusest) ja projektijuhi sõidukulu teineteisest eraldiseisvalt.

Projektijuhile makstav töötasu (kogu projekti maksumusest 10%) ei tohiks sisaldada lisaks ka sõidukulu, vaid töötasu peaks olema eraldi ja sõidukulu ka eraldi. Praegu peab 10% eest hakkama saama mõlemaga.

Ettepanek: Käsitleda keskkonnateadlikkuse valdkonna projektide puhul projektijuhi töötasu koormuspõhiselt

Keskkonnateadlikkuse valdkonna projektid eeldavad projektijuhilt lisaks projekti koordineerivate ülesannete täitmisele ka projekti sisulise poole väljatöötamise panustamist (jt lisaülesandeid), mis eraldi kulureana eelarves ei kajastu. Tihtipeale selliste projektide puhul ei ole projektijuhi töökoormus ja selle eest saadav töötasu (maksimaalselt 10% projekti maksumusest) tasakaalus, seda eriti just väikeprojektide puhul. Koormuspõhine töötasu arvestamine võimaldaks tagada õiglase töötasu projektijuhtidele.

Ettepanek: Teha organisatsiooni juhi töötasu kulu projektis abikõlblikuks

Kuna MTÜde ja SA-de tegevus on olulises osas finantseeritud erinevate projektitoetuste abil, siis ka nende organisatsioonide juhid tegelevad suures osas oma tööajast nende samade projektide ettevalmistamise ja elluviimisega (enamasti ka sisuliste tegevustega lisaks lepingute allkirjastamisele). Seega on arusaamatu, miks loetakse organisatsiooni juhi töötasu kulu projektis abikõlbmatuks.

Ettepanek: Ühtlustada töölepingu ja töövõtulepingu kulude liigitamine raamatupidamises

Töölepingu ja töövõtulepingu alusel tasutakse füüsilistele isikutele projektis kavandatud ja läbiviidud tegevuste eest. Kas on hädavajalik liigitada füüsilistele isikutele töövõtulepingu alusel makstud tasud sisseostetud teenuste alla? Sisuliselt on tegu analoogse tegevusega kui töölepingu alusel töötavate isikute puhul.

Ettepanek: Võimaldada hooajaliste tööde käsundus- või töövõtulepingute sõlmimine vastavalt projekti etappidele maksimaalselt 6 kuud enne tööde teostamise etapi algust (mitte seada tähtajaks KIKi rahastuslepingu allkirjastamist)

Praegu on nii, et projekti kestus võib olla 24 kuud. Kui tegemist on hooajaliste töödega (näiteks inventeerimine või andmete sisestamine vmt), tuleks sõlmida käsundus või töövõtulepingud. KIK tahab, et need hooajaliste tööde lepingud oleks sõlmitud juba KIKi

rahastuslepingu allkirjastamiseks. Isegi siis, kui töö tuleb tegemisele alles ülejäämisel aastal. Varasemal ajal selliseid probleeme ei olnud. Kellelegi pole tegelikult tarvis neid korduvaid töövõtulepingute muudatusi ja ümbersõlmimisi.

Abikõlblikud üldkulud

Ettepanek: Muuta vara soetamine teatud ulatuses abikõlblikuks

Teatud summa ulatuses võiks olla võimalik asju osta/soetada (näit. kontoritehnika puhul väga oluline), mitte rentida. Korduvate taotlejate puhul akumuleerub nt kontoritehnika rentimise kulu suuremaks, kui selle esialgne maksumus. Ühtlasi toetaks vara soetamise võimalus kolmanda sektori organisatsioonide jätkusuutlikkust. Näiteks toetab Kodanikuühiskonna Sihtkapital vabaühendusi 10% ulatuses projekti maksumusest organisatsiooni arendamiseks vajaliku vara soetamisega. Sama praktikat võiks rakendada ka KIK konkreetse suunitlusega keskkonnaühendustele.

Ettepanek: Teha bürooruumide ja -tehnika kindlustuskulu abikõlblikuks üldkuluks

ETTEPANEKUD KIKASE PARENDAMISEKS

Ettepanek: Isik, kellele saadetakse teateid, peaks olema tingimata projektijuht ja asutuse juht

Ettepanek: Lihtsustada muudatuste tegemine eelarve ridades töö käigus

Ettepanek: Lihtsustada kokkuhoitud raha eest lisatöö/teenuse ostmine

Ettepanek: dokumentide (tšekkide, üüriarvete skaneerimine jmt) esitamine muuta kasutajasõbralikumaks

Praegune Kikase süsteem on ülesseatud nii, et arved peab skanneerima ühe kaupa (kuna eraldi on vaja sisestada tšekkide numbrit ja teenuse osutajat). Tegelikult saaks need andmed koondada ühte faili, näiteks sõiduaruandesse (seda lepinguta tööliste puhul, või vabatahtlikule sõidukulude hüvitamise korral) ja jääks ära meeletu ajakulu ja andmed oleks ka kompaktselt koos.

Ettepanek: Tekitada võimalus lisada kuludeklaratsioonis koopia korraga terve rida koos eelnevale reale sisestatud andmetega

Ettepanek: Kuludeklaratsiooni täitmisel võiks olla linnukesega valitav, milline deklaratsiooni vorm täpselt tuleb (et kas vahemakse, lõppmakse või lihtsalt kuluaruanne).

Hetkel tuleb valik teha enne andmete sisestamist ja kui siis selgub, et sai valesti valitud tuleb kõike sisestamist otsast alustada.

Lugupidamisega,

Daniel Juhhov
EKO koordinaator

Eesti Keskkonnaühenduste Koda ühendab kümmet keskkonnaorganisatsiooni: Eestimaa Looduse Fond, Eesti Ornitoloogiaühing, Eesti Roheline Liikumine, Balti Keskkonnafoorum, Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex", Läänerannik, Nõmme Tee Selts, Säästva Eesti Instituut, Pärandkoosluste Kaitse Ühing, Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering.
EKO eesistuja 2013. a on Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex".